Lieta Nr.A420189818
Lietas arhīva Nr. AA43-0616-19/22
ECLI:LV:ADAT:2019:0712.A420189818.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2019.gada 12.jūlijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Inga Juhņeviča-Knoka,
tiesneses Laura Konošonoka un Linda Vīnkalna

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ (*/pers. B/*) pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. B/ tiktu atlīdzināti mantiskie zaudējumi, sakarā ar Valsts darba inspekcijas apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 14.decembra spriedumu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmumu Nr.11-VDI-121-2016-631 nolemts izbeigt lietvedību SIA /Nosaukums A/ administratīvā pārkāpuma lietā par Darba likuma 7.panta trešās daļas, 29.panta devītās daļas, 95.panta pirmās daļas, 55.panta trešās daļas pārkāpumiem.

Ar Valsts darba inspekcijas (turpmāk – inspekcija) direktora 2017.gada 17.februāra lēmumu Nr.2016-05-04/251-2017-05-05/59 (turpmāk – 2017.gada 17.februāra lēmums) nolemts atstāt negrozītu Rīgas reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmumu Nr.11-VDI-121-2016-631 par lietvedības izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Minēto lēmumu pieteicējs /pers. B/ (*/pers. B/*) pārsūdzēja Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā.

Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nams ar 2017.gada 21.jūlija lēmumu lietā Nr.1A433004517 nolēma inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmumu daļā par Rīgas reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmuma Nr.11-VDI-121-2016-631 atstāšanu negrozītu atcelt un nodot jaunai izskatīšanai inspekcijai.

Pēc lietas atkārtotas izskatīšanas ar inspekcijas 2017.gada 13.septembra lēmumu Nr.2017-05-05/361 nolemts atstāt negrozītu reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmumu Nr.11-VDI121-2016-631, bet pieteicēja sūdzību noraidīt.

Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.aprīļa spriedumu lietā Nr.1A33024617 inspekcijas 2017.gada 13.septembra lēmums Nr.2017-05-05/361 atstāts negrozīts, bet pieteicēja sūdzība noraidīta.

[2] Inspekcijā 2018.gada 22.februārī saņemts pieteicēja iesniegums par zaudējumu atlīdzināšanu 175 *euro* apmērā par juridiskās palīdzības saņemšanu saistībā ar inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmuma pārsūdzēšanu tiesā.

Ar inspekcijas 2018.gada 7.marta lēmumu Nr.2018-05-05/86 (turpmāk – Lēmums) pieteicēja iesniegums par zaudējumu atlīdzināšanu noraidīts.

Lēmumā norādīts, ka inspekcijas izdotais 2017.gada 17.februāra lēmums administratīvā pārkāpuma lietā nav atzīts par prettiesisku. Līdz ar to konkrētajā gadījumā nav konstatējams viens no mantiskā zaudējuma atlīdzināšanas priekšnoteikumiem – inspekcijas izdots prettiesisks lēmums administratīvā pārkāpuma lietā. Pieteicēja subjektīvais viedoklis par inspekcijas izdoto lēmumu nav pamats zaudējumu atlīdzināšanai.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs 2018.gada 6.aprīlī vērsās Administratīvā rajona tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu atlīdzināti mantiskie zaudējumi 175 *euro* apmērā un nokavējuma procenti.

Pieteikums pamatots ar to, ka inspekcijas rīcība, pieņemot 2017.gada 17.februāra lēmumu, par kuru Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nams ar 2017.gada 21.jūlija lēmumu lietā Nr.1A433004517 konstatēja Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu, ir tiešā cēloņsakarībā ar pieteicēja juridiskās palīdzības izdevumiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 14.decembra spriedumu pieteikums apmierināts daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu atlīdzināti zaudējumi par juridiskās palīdzības saņemšanu, pārsūdzot inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmumu, 165,77 *euro* apmērā. Pārējā daļā pieteikums noraidīts. Spriedums motivēts šādi.

[4.1] Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92.panta trešajā teikumā noteiktajam nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu.

Administratīvā procesa likuma 92.pants noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma (turpmāk – Atlīdzināšanas likums) (*šeit un turpmāk redakcijā, kas bija spēkā līdz 2018.gada 28.februārim*) 1.panta pirmajā daļā noteikto Atlīdzināšanas likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību.

Atbilstoši minētā panta otrajai daļai Atlīdzināšanas likuma noteikumi par to zaudējumu atlīdzināšanu, kuri privātpersonai nodarīti ar iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību, attiecināmi arī uz tādu zaudējumu atlīdzināšanu, kuri privātpersonai nodarīti ar iestādes prettiesisku lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā.

Administratīvo tiesu praksē ir atzīts, ka Atlīdzināšanas likuma normās norādītie kaitējuma „izraisītāji" ir jāinterpretē saskaņā ar Satversmes 92.pantā garantētajām tiesībām, līdz ar to zaudējumi un kaitējums ir atlīdzināmi arī tad, ja tie nodarīti nevis, piemēram, ar iestādes galīgo lēmumu pašu par sevi, bet gan ar iestādes pieļautu procesuālu pārkāpumu (*sal. sk. Senāta 2008.gada 16.maija spriedumu lietā SKA-49/2008*).

[4.2] 2018.gada 1.martā stājās spēkā Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likums. Likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Satversmē noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par zaudējumu un nemantisko kaitējumu, kas tai nodarīts kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma lietvedībā iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas vai nepamatotas rīcības dēļ.

Atbilstoši minētā likuma pārejas noteikumu 5.punktam lietas, kuras minētā likuma spēkā stāšanās dienā izskata saskaņā ar Atlīdzināšanas likumu, tiesa izskata un zaudējuma atlīdzinājuma tiesisko pamatu izvērtē atbilstoši tiesiskajam regulējumam, kāds bija spēkā līdz šī likuma spēkā stāšanās dienai.

Savukārt ar grozījumiem Atlīdzināšanas likumā, kas stājās spēkā 2018.gada 1.martā, personiskā kaitējuma un morālā kaitējuma jēdzienu vietā ir ieviests nemantiskā kaitējuma jēdziens un grozītas attiecīgas tiesību normas.

Atlīdzināšanas likuma pārejas noteikumu 8.punktā noteikts, ka šie grozījumi nav piemērojami to lietu izskatīšanā, kurās attiecīgais iesniegums iestādē vai pieteikums tiesā iesniegts līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai.

Ievērojot minēto, šajā lietā, vērtējot kaitējuma atlīdzināšanas tiesisko pamatu, ir piemērojamas Atlīdzināšanas likuma normas, kas bija spēkā līdz 2018.gada 1.martam.

[4.3] Pieteicējs lietā prasa atlīdzināt ar prettiesisku lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā nodarītos zaudējumus, proti, zaudējumus, kas radušies, saņemot juridisko palīdzību, pārsūdzot tiesā inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā.

Saskaņā ar Atlīdzināšanas likuma 7.panta pirmo daļu mantiskais zaudējums šā likuma izpratnē ir katrs mantiski novērtējams pametums, kas cietušajam radies ar iestādes prettiesiska administratīvā akta vai prettiesiskas faktiskās rīcības dēļ.

Minētā panta trešā daļa noteic, ka mantiskais zaudējums ir arī zaudējums, kas saistīts ar administratīvā akta atcelšanu, iestādes faktiskās rīcības novēršanu vai tās seku likvidēšanu, zaudējuma samazināšanu vai likvidēšanu. Mantiskais zaudējums aptver arī izmaksas, kas saistītas ar juridisko palīdzību. Šo izmaksu maksimālo apmēru nosaka Ministru kabinets.

Savukārt iepriekš minētā likuma 11.panta pirmā daļa noteic, ka mantiskā zaudējuma atlīdzinājuma tiesiskais pamats un apmērs tiek pierādīts ar Administratīvā procesa likumā noteiktajiem pierādīšanas līdzekļiem.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina, ka ir jāpārbauda, vai pastāv mantisko zaudējumu atlīdzināšanas tiesiskais pamats, savukārt tā pastāvēšanas gadījumā jānosaka atbilstošs mantiskā zaudējuma atlīdzināšanas apmērs saskaņā ar tiesību normās noteiktajiem noteikumiem.

[4.4] Pieteicējs ir lūdzis zaudējumu atlīdzinājumu saistībā ar to, ka ar Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 21.jūlija lēmumu ir atcelts inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmums daļā par reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmuma Nr.11-VDI2016-631 atstāšanu negrozītu.

Inspekcija uzskata, ka nepastāv atlīdzinājuma tiesiskais pamats, jo tiesa nav inspekcijas lēmumu atzinusi par prettiesisku.

Tiesa minēto argumentu atzina par nepamatotu. Kā redzams no Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 21.jūlija lēmuma, tiesa konstatēja būtiskus inspekcijas pieņemtā lēmuma trūkumus, tai skaitā konstatēja, ka lietā nav pilna lēmuma. Minētajā tiesas lēmumā izdarītie secinājumi faktiski ir pamatoti ar pieteicēja sūdzībā izteiktajiem argumentiem, proti, tiesa tos ir atzinusi par pamatotiem, tādēļ minētais inspekcijas lēmums pārsūdzētajā daļā atcelts un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai iestādē. Ievērojot minēto, nav pamata uzskatīt, ka, atceļot inspekcijas lēmumu, tiesa to ir atzinusi par tiesisku.

Ievērojot minēto, tiesa atzina, ka pastāv tiesiskais pamats zaudējumu atlīdzināšanai, kas radušies, saņemot juridisko palīdzību inspekcijas lēmuma pārsūdzēšanai tiesā, proti, inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmums Nr.2016-05-04/2512017-05-05/59 daļā par reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmuma Nr.11-VDI-2016-631 atstāšanu negrozītu ir prettiesisks un tiesa to ir atcēlusi.

Turklāt pieteicēja izdevumiem par juridiskās palīdzības saņemšanu inspekcijas lēmuma pārsūdzēšanai tiesā ir tieša cēloņsakarība ar inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmuma pārsūdzētajā daļā prettiesiskumu. Proti, ja inspekcija jau sākotnēji būtu pieņēmusi tiesisku lēmumu, pieteicējs, iespējams, to nebūtu pārsūdzējis, savukārt pārsūdzēšanas gadījumā pieteicējam nerastos tiesības prasīt zaudējumu atlīdzinājumu, jo tiesa lēmumu atzītu par tiesisku un atstātu negrozītu.

Turklāt arī apstāklis, ka, vēlreiz izskatot lietu, inspekcija pieņēmusi lēmumu ar identisku rezultātu, nenozīmē, ka iepriekš izdotais un tiesas atceltais lēmums bija tiesisks, jo pēc būtības tas ir cits lēmums administratīvā pārkāpuma lietā.

[4.5] Ievērojot to, ka tiesa konstatēja, ka pastāv zaudējumu atlīdzinājuma tiesiskais pamats un ir konstatējama cēloņsakarība starp pieteicēja zaudējumiem un prettiesisko inspekcijas lēmumu, tiesa izvērtēja, kādā apmērā pieteicējam ir atlīdzināmi zaudējumi.

Pieteicējs pieprasa atlīdzināt zaudējumus 165,77 *euro* apmērā, pamatojoties uz zvērinātas advokātes I.Plakanes 2017.gada 17.maijā izrakstīto rēķinu Nr.IP-2017/0506 un maksājumu apliecinošu dokumentu.

Pieteicējs tiesā iesniedzis zvērinātas advokātes I.Plakanes paskaidrojumu par izrakstīto rēķinu, kurā norādīts, ka minētais rēķins ir izrakstīts tikai saistībā ar juridiskās palīdzības sniegšanu inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmuma pārsūdzēšanai.

Apmēru, kādā personai tiek segti izdevumi par juridiskās palīdzības saņemšanu, nosaka Ministru kabineta 2011.gada 8.novembra noteikumi Nr.859 „Noteikumi par privātpersonai atlīdzināmo juridiskās palīdzības izmaksu maksimālo apmēru" (turpmāk – noteikumi Nr.859).

Saskaņā ar rēķinu pieteicējs ir saņēmis juridiskās konsultācijas četru stundu apmērā.

Noteikumu Nr.859 3.1.apakšpunkts noteic, ka valsts atlīdzina izmaksas vienai personai par sniegtu juridisko konsultāciju – 19,21 *euro* stundā. Minēto noteikumu 4.punkts noteic, ka valsts sedz izdevumus par sniegtu juridisko konsultāciju šo noteikumu 3.1.apakšpunktā minētajā apmērā ne vairāk kā par piecām stundām vienas lietas ietvaros. Ievērojot minēto, pieteicējam ir atlīdzināmi zaudējumi par saņemtajām juridiskajām konsultācijām 4 stundu apmērā, tas ir, 76,84 *euro*.

Saskaņā ar rēķinu pieteicējs ir samaksājis zvērinātai advokātei par sūdzības sastādīšanu iesniegšanai tiesā. Atbilstoši noteikumu Nr.859 3.2.punktam valsts atlīdzina izmaksas vienai personai par pieteikuma, blakus sūdzības vai administratīvā līguma (izlīguma) sastādīšanu – 32,01 *euro*. Sūdzība par iestādes lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā pēc savas būtības atbilst pieteikumam administratīvajā procesā, līdz ar to pieteicējam ir atlīdzināmi izdevumi par sūdzības sagatavošanu iesniegšanai tiesā 32,01 *euro* apmērā.

Saskaņā ar rēķinu pieteicējs zvērinātai advokātei ir samaksājis par pārstāvību tiesas sēdē Rīgas rajona Jūrmalas tiesu namā divu stundu apmērā, tas ir, 60 *euro*. Noteikumu Nr.859 3.7.apakšpunktā noteikts, ka valsts atlīdzina izmaksas vienai personai par juridisko palīdzību – pārstāvību tiesas sēdē 28,46 *euro* stundā, tādējādi pieteicējam ir atlīdzināmi 56,92 *euro*.

[4.6] Attiecībā uz pieteikumu daļā par nokavējuma likumisko procentu piedziņu no zaudējumu summas no atbildētājas pieteicēja labā tiesa atsaucās uz Civillikuma 1753. un 1765.pantā noteikto, kā arī Senāta 2007.gada 8.novembra spriedumā lietā Nr.SKA-431/2007 norādīto. Tiesa konstatēja, ka publisko tiesību normās, kas vispārīgi noteic personas tiesības uz materiālo zaudējumu atlīdzinājumu, un speciālajās normās, kas noteic tiesības saņemt zaudējumu atlīdzinājumu un atlīdzināmo zaudējumu apmēru (Administratīvā procesa likumā, Atlīdzināšanas likumā, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā un noteikumos Nr.859) arī nav ietvertas normas, kas paredzētu personas tiesības vienlaikus ar atlīdzinājumu saņemt arī nokavējuma procentus. Līdz ar to tiesa secināja, ka pieteikums daļā par nokavējuma procentu atlīdzināšanu ir noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 14.decembra spriedumu daļā, ar kuru pieteikums apmierināts, inspekcija iesniedza apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[5.1] Inspekcija nepiekrīt tiesas secinātajam, ka pastāv tiesisks pamats zaudējumu, kas radušies, saņemot juridisko palīdzību inspekcijas lēmuma pārsūdzēšanai tiesā, atlīdzināšanai.

Atšķirībā no administratīvā procesa, kurā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 81.panta piektajai daļai apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu, administratīvā pārkāpuma lietās par galīgo lēmumu ir uzskatāms lēmums, ko pieņem amatpersona, bet augstāka iestāde un tiesa, saņemot pārsūdzību, atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta otrajai daļai un 289.^{6}panta devītajai daļai pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

No inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmuma un 2017.gada 13.septembra lēmuma Nr.2017-05-05/361, kā arī no Rīgas rajona tiesas 2017.gada 21.jūlija lēmuma un Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.aprīļa sprieduma ir konstatējams, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā, kas ir dažādās pārsūdzības stadijās, ir Rīgas reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmums Nr.11-VDI-2016-631 par lietvedības izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Tas ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 27.aprīļa spriedumu (stājies spēkā 2018.gada 22.jūnijā) atzīts par likumīgu un pamatotu. Līdz ar to lietā nav tiesiskā pamata zaudējumu atlīdzināšanai, jo Rīgas reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmums Nr.11-VDI-2016-631 par lietvedības izbeigšanu administratīvā pārkāpuma lietā, skatot to pēc būtības, ir atzīts par likumīgu un pamatotu.

[5.2] Tiesas spriedumā norādīts, ka Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 21.jūlija lēmumā izdarītie secinājumi faktiski ir pamatoti ar pieteicēja sūdzībā izteiktajiem argumentiem, proti, tiesa tos ir atzinusi par pamatotiem. Minētais apstāklis, inspekcijas ieskatā, neatbilst faktiskajiem apstākļiem, jo Rīgas rajona tiesas secinājumi nav balstīti uz pieteicēja sūdzībā ietvertajiem argumentiem.

Inspekcija attiecībā par Rīgas rajona tiesas lēmumu papildus norāda, ka, ņemot vērā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa tiesību normas un pieteicēja sūdzībā par reģionālās inspekcijas 2016.gada 29.novembra lēmumu Nr.11-VDI-2016-631 norādīto, minētā sūdzība inspekcijā tika skatīta daļā, par kuru pieteicējs to pārsūdzēja, proti, par Darba likuma 134.panta otrās daļas pārkāpuma neizvērtēšanu. Savukārt pieteicēja 2017.gada 3.novembra sūdzībā Rīgas

rajona tiesas Jūrmalas tiesu namam norādīti citi iebildumi, kas atšķiras no inspekcijai adresētajā sūdzībā minētajiem. Tāpēc tiesa neņēma vērā inspekcijas lēmumā ietverto vērtējumu par Darba likuma 134.panta otrās daļas pārkāpumu un neizteica iebildumus par to.

Inspekcijas ieskatā, Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 21.jūlija lēmumā ietvertais secinājums, ka inspekcijas direktora 2017.gada 17.februāra lēmums nav pilns lēmums, jo tajā nav ietverta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 274.panta otrajā daļā noteiktā informācija, ir nepamatots. Minētā tiesību norma attiecas uz amatpersonas pieņemtā lēmuma saturu, nevis uz augstākās iestādes lēmuma saturu. Turklāt lēmumā nav jāietver secinājumi par lietvedības uzsākšanu un turpināšanu, bet ir jānorāda pierādījumi, uz kuriem pamatoti secinājumi, un argumenti, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti, kas inspekcijas direktora lēmumā bija atspoguļoti.

[6] Pieteicējs paskaidrojumos par inspekcijas apelācijas sūdzību norāda, ka tā ir nepamatota un ir noraidāma. Ņemot vērā lietas faktiskos apstākļus un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 84.pantu un Atlīdzināšanas likuma 7.panta trešo daļu, pieteicējam radušies zaudējumi ir tiešā cēloņsakarībā ar pieteicējam sniegtās juridiskās palīdzības izdevumiem saistībā ar inspekcijas 2017.gada 17.februāra lēmuma pārsūdzēšanu tiesā.

Motīvu daļa

[7] Pieteicējs paskaidrojumos par inspekcijas apelācijas sūdzību izteicis lūgumu izskatīt lietu mutvārdu procesā, lai lietas apstākļus varētu noskaidrot tiesas sēdē un pieteicējam būtu iespēja uzdot jautājumus atbildētājam.

Kā atzīts judikatūrā, lietas izskatīšana tiesas sēdē ir lietderīga gadījumos, kad no lietā esošajiem dokumentiem nevar gūt pilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu. Šādos apstākļos personu uzklausīšana tiesas sēdē var sekmēt pareizu izskatāmā jautājuma izlemšanu. Savukārt, ja lietas materiāli ir pietiekami izskatāmā jautājuma izlemšanai, tad mutvārdu process parasti nav lietderīgs (*sk., piemēram, Senāta 2018.gada 19.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-103/2018 6.punktu, 2014.gada 6.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-34/2014 6.punktu*).

Procesa dalībniekiem rakstveida procesā tiek nodrošināts tāds pats tiesību apjoms kā mutvārdu procesā. Arī rakstveida procesā pieteicējam ir tiesības iesniegt pierādījumus un sniegt paskaidrojumus par lietas faktiskajiem apstākļiem (Administratīvā procesa likuma 145.panta pirmās daļas 7.punkts), kā arī iepazīties ar lietas materiāliem (Administratīvā procesa likuma 145.panta pirmās daļas 1.punkts). Senāts ir norādījis, ka vienīgā atšķirība rakstveida procesam no mutvārdu procesa ir apstāklis, ka komunikācija tiesas un procesa dalībnieku starpā notiek rakstiski, nevis tiesas sēdē (*sk. Senāta 2013.gada 5.decembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-534/2013 8.punktu*).

Apgabaltiesa uzskata, ka konkrēto lietu nav nepieciešams izskatīt mutvārdu procesā, jo lietā esošie materiāli, tostarp procesa dalībnieku pirmās instances tiesas sēdē sniegtie paskaidrojumi un rakstveida paskaidrojumi, kā arī pieteicēja argumentācija par lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem pieteikumā un inspekcijas argumentācija apelācijas sūdzībā ir pietiekama, lai lietu objektīvi izskatītu rakstveida procesā. Tādējādi pieteicēja lūgums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā ir noraidāms, un apgabaltiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmajai daļai lietu izskata rakstveida procesā.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 302.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 14.decembra spriedumu inspekcija ir pārsūdzējusi daļā, ar kuru pieteicēja pieteikums apmierināts par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu 165,77 *euro* apmērā. Pieteicējs apelācijas sūdzību nav iesniedzis.

Tādējādi Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 14.decembra spriedums daļā, ar kuru noraidīts pieteicēja pieteikums, ir stājies spēkā.

Līdz ar to apelācijas instances tiesa pārbaudīs pieteicēja pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu 165,77 *euro* apmērā pamatotību.

[9] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar procesa dalībnieku argumentiem, atzīst, ka inspekcijas apelācijas sūdzība nav pamatota, bet pieteikums šajā daļā ir apmierināms.

[10] Izvērtējot Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 14.decembra sprieduma motivāciju kopsakarā ar procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem un pieteicēja pieteikumā un inspekcijas apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, piemērojusi atbilstošās tiesību normas un pareizi tās interpretējusi, pirmās instances tiesas izdarītie secinājumi ir pareizi un pietiekami, tādēļ apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, atzīstot to par pilnībā pietiekamu, un atkārtoti izvērstāku argumentu izklāstu nenorāda.

Pretēji inspekcijas apelācijas sūdzībā norādītajam apgabaltiesa zaudējumu atlīdzināšanas kontekstā nesaskata būtiskas atšķirības starp administratīvā akta apstrīdēšanas procesā augstākas iestādes pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanu un augstākas iestādes pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanu administratīvā pārkāpuma lietā. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 287.panta pirmajā daļā noteiktā augstākas iestādes kompetence (cita starpā atstāt zemākas iestādes lēmumu negrozītu)

neatšķiras no Administratīvā procesa likuma 81.panta otrajā daļā noteiktās kompetences. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 288.pantu tiesā administratīvo pārkāpumu lietā tiek pārsūdzēts augstākas iestādes pieņemtais lēmums tāpat kā saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103. un 188.pantu tiek pārsūdzēts augstākas iestādes izdotais administratīvais akts.

Konkrētajā gadījumā pieteicējs pārsūdzēja tiesā inspekcijas pieņemto 2017.gada 17.februāra lēmumu, kas tobrīd bija iestādes pieņemtais noslēdzošais lēmums konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā. Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nams a r 2017.gada 21.jūlija lēmumu nolēma minēto lēmumu atcelt un nodot jaunai izskatīšanai inspekcijai, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta pirmās daļas 5.punktu. Tātad inspekcijas lēmums atcelts, pamatojoties uz absolūto lēmuma atcelšanas pamatu, kas norāda, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir pieļauti būtiski pamatnoteikumu pārkāpumi, kas dod pamatu atzīt, ka ir pārkāptas būtiskas lietas dalībnieku tiesības uz taisnīgu un pilnīgu lietas izskatīšanu, un tādējādi ir pieņemts prettiesisks lēmums. Administratīvajai tiesai, lemjot par atlīdzinājumu šā prasījuma ietvaros, nav pamata pārvērtēt Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu nama 2017.gada 21.jūlija lēmuma pamatotību.

Vienlaikus apgabaltiesa norāda, ka arī administratīvā pārkāpuma lietā tiesisks lēmums par soda piemērošanu vai jaunas izskatīšanas rezultātā iestādes pieņemts tiesisks lēmums par lietvedības izbeigšanu neizslēdz, ka iestāde var būt pieļāvusi tādus procesuālus pārkāpumus lietvedības gaitā, kas ir pamats zaudējumu atlīdzināšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt /pers. B/ (*/pers. B/*) pieteikumu daļā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. B/ tiktu atlīdzināti mantiskie zaudējumi 165,77 *euro* apmērā.

Uzdot Valsts darba inspekcijai atlīdzināt /pers. B/ (personas kods /pers. kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese /adrese A/) mantiskos zaudējumus 165,77 *euro* (viens simts sešdesmit pieci *euro* 77 centi) apmērā.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu /pers. B/ viņa samaksāto valsts nodevu par pieteikumu 30 (trīsdesmit) *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Juhņeviča-Knoka

Tiesneses L.Konošonoka

L.Vīnkalna